

Хадарцев О.В.

*асистент кафедри економіки підприємства та управління персоналом
Полтавського національного технічного університету ім. Ю. Кондратюка
м. Полтава, Україна*

ПРОБЛЕМИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ РЕСУРСОЗБЕРЕЖЕННЯ В УКРАЇНІ

Сталий розвиток національної економіки, гармонічна інтеграція у світове господарство неможливі без вектору ресурсозбереження та ресурсоефективності. При цьому, у сьогодняшніх умовах господарювання саме на державу буде покладатись завдання щодо створення умов і запровадження стимулюючих чинників ефективного використання ресурсів, розроблення і реалізації програм ресурсо- та енергозбереження, пошуку альтернативних шляхів ресурсозабезпечення та ресурсовикористання. Тому державна політика у сфері ресурсозбереження має бути чітко структурованою за адміністративно-економічною ієрархією її здійснення.

Проблематика ресурсозбереження та ресурсоефективності досліджуються доволі тривалий час, результатом чого є значна кількість розроблених концепцій ресурсоспоживання, рекомендацій по запровадженню різноманітних інструментів ресурсозбереження, пропозицій щодо вдосконалення нормативно-правової бази, тощо. Проте ключові проблеми, що істотно гальмують розвиток ресурсозбереження, залишаються нерозв'язаними. Зокрема:

1. Ресурсозбереження не виокремлено як окрема сфера діяльності, тому складно знайти відповідну інформацію, оскільки ресурсозбереження є багатограним поняттям, що розглядається під різним кутом зору, внаслідок чого Державний комітет статистики України представляє інформацію щодо стану ресурсозбереження в Україні через іноваційну діяльність, як складову

ресурсозбереження [1, с. 182]. Але інноваційна діяльність не здатна в повній мірі охарактеризувати всю різноаспектність процесів, результатів та впливів ресурсозбереження на суспільне виробництво. Тому головною проблемою залишається об'єктивний аналіз тенденцій використання ресурсів в Україні у розрізі їх окремих видів, що дозволить встановити реальні перешкоди розвитку ресурсозбереження.

2. Неусвідомлення ресурсозбереження у соціально-економічних системах як діяльності зі збільшення рівня самоорганізації системи та/або зі зменшення втрат енергії в системі, що спрямовані на досягнення стратегічної мети управління розвитком соціально-економічної системи [2, с. 67]. Таким чином існуюча політика ресурсозбереження є нескоординованою, не враховує економічні інтереси суб'єктів господарювання, внаслідок чого характеризується відсутністю конкретних заходів та розмитістю очікуваних результатів.

3. Відсутність реальної фінансової підтримки ресурсозбереження, нижча вартість на електро- і теплову енергію порівняно із Європою, а також менш тверді екологічні вимоги [3, с. 67]. Це зумовлює недостатній вплив ринкових чинників ресурсозбереження, а отже знову ж таки вимагає посиленого державного втручання у дану сферу. При цьому першочерговою є потреба не у прямому регулюванні через вкладення бюджетних коштів, а у наявності законодавчо прописаних механізмів державної підтримки через податкові преференції як для суб'єктів господарювання, так і для фінансово-кредитних установ.

4. Відсутність державної підтримки у вигляді стратегічних планів та програм, що будуть сприяти розвитку ресурсозбереження в Україні, стимулюватимуть відповідальність підприємств і впровадження засад ресурсоефективності та відповідального споживання у населення [4]. Дану проблему можна вважати як акумульовану з вищенаведених, оскільки недостатнє розуміння сутності самої категорії ресурсозбереження, не дозволяє ефективно вирішити пов'язані з ним проблеми.

Таким чином не кількісне, а якісне посилення державного втручання у ресурсозбереження та комплексне розв'язання вищенаведених проблем дозволить у повній мірі збільшити ефективність ресурсоспоживання у суспільному виробництві, а відповідно й сприяти соціально-економічному розвитку України в цілому.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Островський І.В. Ресурсозбереження як чинник підвищення ефективності суспільного виробництва в умовах забезпечення розвитку в Україні / І.В. Островський // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова [Текст]: збірник наукових праць. Серія 4. Географія і сучасність. – 2014 – Вип. 20 (32) – С. 180-189.

2. Іваненко О.В. Теоретичні основи ресурсозбереження у соціально-економічних системах / О.В. Іваненко // Економіка і управління: теорія та практика: зб. матер. міжнародної науково-практичної інтернет-конференції 12-13 вересня 2013 р. – Дніпропетровськ: «Герда», 2013. – С. 66-68.

3. Амосов О.Ю. Проблема ресурсозбереження в Україні та шляхи її вирішення / О.Ю.Амосов, Н.Л.Гавкалова // Теорія та практика державного управління. – Вип. 3 (34), 2011. – С. 1-5.

4. Ляшенко І.О. Особливості та перспективи розвитку ресурсозбереження в Україні / І.О. Ляшенко // Ефективна економіка. – 2012. – №11. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua>.